

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Comisia Economie, Buget și Finanțe

AMENDAMENT

la proiectul de lege privind modificarea legii bugetului de stat pentru anul 2024, (nr. 192 din 21.06.2024)

În temeiul prevederilor art.59 din Regulamentul Parlamentului aprobat prin Legea nr.797/1996, propun următorul amendament la proiectul de lege privind modificarea legii bugetului de stat pentru anul 2024, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.429 din 21 iunie 2024, și anume:

În Anexa nr.7 „Volumul transferurilor de la bugetul de stat către bugetele locale”:

COD ORG2	Localitatea	Propunerea de amendament	Suma (mii lei)
Raionul [...]			
1210	UTA Găgăuzia	Se propune suplimentarea transferurilor de la bugetul de stat la bugetul local, pentru acoperirea decalajului salarizării asistenților sociali	+9000,0

ARGUMENTARE:

Prin adoptarea Legii nr. 256 din 17.08.2023 privind reforma sistemului de asistență socială s-a impus nejustificat pentru municipiul Chișinău și UTA Găgăuzia, cu privire la bugetele acestor unități administrativ-teritoriale, responsabilitatea pentru finanțarea asistenților personali ai agențiilor teritoriale de asistență socială, structurilor responsabile de acordarea asistenței sociale și protecția drepturilor copilului.

Această decizie a autorităților centrale a provocat o rezonanță accentuată în societate, după care la 15 martie Guvernul a adoptat o hotărâre de urgență pentru alocarea din bugetul central a transferurilor țintite pentru salariile a 2034 asistenților personali ai persoanelor cu dizabilități din municipiul Chișinău, precizând că pe viitor vor fi reținuți din transferurile alocate pentru această Primărie.

Cu toate acestea, în pofida apelului autorităților autonomiei, decizia de a acoperi costurile de întreținere a 145 (o sută patruzeci și cinci) de unități de asistenți personali ai persoanelor cu dizabilități din UTA Găgăuzia, care au fost finanțate de Guvern înainte de reforma sistemului de protecție socială, nu a fost adoptată.

Conform prevederilor constituționale, toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii, iar autoritățile, indiferent de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, statut patrimonial sau origine socială, au dreptul la protecție socială, iar persoanele cu dizabilități se bucură de protecția specială a întregii societăți.

Republica Moldova a ratificat Convenția Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități (în continuare – Convenția) prin Legea nr. 166-XVIII din 9 iulie 2010, manifestându-și interesul pentru elaborarea și promovarea politicilor de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități, precum și pentru armonizarea legislației naționale cu privire la persoanele cu dizabilități cu prevederile dreptului internațional.

Cu toate acestea, reforma sistemului de protecție socială efectuată de Guvern în conformitate cu Legea nr. 256/2023 contravine principiilor de bază ale dreptului internațional și a creat o amenințare gravă la adresa garanțiilor pentru persoanele cu dizabilități.

De asemenea, această reformă contravine multor prevederi ale Cartei europene a autonomiei locale (ratificată de Parlament în 1997), conform căreia procedura de furnizare a resurselor redistribuite trebuie să fie coordonată în mod corespunzător cu organele autonomiei locale.

Bugetul Găgăuziei se confruntă în prezent cu dificultăți de amploare urmare a Legii adoptate de Parlament nr. 285 din 05.10. 2023, care a fost declarată neconstituțională la 05 martie 2024 de către Curtea Constituțională a Republicii Moldova.

În perioada de valabilitate a actului normativ neconstituțional, bugetul UTA Găgăuzia va fi grav afectat. La moment, această sumă constituie 22,6 milioane de lei, dar datorită specificului legislației naționale, această sumă poate crește semnificativ.

De asemenea, au scăzut veniturile la bugetul UTA Găgăuzia, deoarece din cauza efectului unui act normativ neconstituțional și discriminatoriu, mulți agenți economici mari ai autonomiei și-au schimbat adresele juridice, ca urmare a diminuării bazei de impozitare a autonomiei.

În scopul implementării unei politici de stat unificate în domeniul protecției sociale a asistenților personali ai persoanelor cu dizabilități și asigurării finanțării asistenților personali, se propune modificarea Legii bugetului pentru anul 2024 în anexa nr.7 (cod ORG1 1210, UTA Găgăuzia), prin care se alocă suma de 9 milioane de lei pentru acoperirea costurilor de menținere și funcționare normală a activității a 145 (o sută patruzeci și cinci) de unități de asistenți personali ai persoanelor cu dizabilități oportunități în UTA Găgăuzia.

Cu respect,

Deputați în Parlament

Fiodor GAGAUZ

Ivanna Koksai